

ŠPILJA-ABALIGET I MUZEJ ŠIŠMIŠA

Špilja Abaliget jedna je od najpoznatijih i najpopularnijih prirodnih znamenitosti u Južnom Prekodunavlju. Ova je špilja značajno odmaralište šišmiša, zimi se ovdje mogu vidjeti na stotine šišmiša. Otvorena je za posjetitelje i svakog sata polaze organizirane grupe sa stručnim vodičem. U neposrednoj blizini špilje nalazi se Muzej šišmiša kojim upravlja Direkcija Nacionalnog Parka Dunav-Drava. U 2019. godini, zahvaljujući projektu Green Baranja INTERREG, zgrada Muzeja šišmiša u potpunosti je obnovljena, a izložbena postavka izrađena s interaktivnim programima i instalacijama prema modernoj informacijskoj tehnologiji, svestrano predstavlja život šišmiša i posjetiteljima nudi mogućnost da upoznaju, za neke opasan, misteriozni svijet šišmiša.

Denevér tanösvény

A fokozottan védett Abaligeti-barlang környékén kialakított tanösvény bejárása során a terület természeti és kultúrtörténeti értékeivel ismerkedhetnek meg az érdeklődők. A terepen denevér ábrákkal megjelölt tanösvény szakvezetéssel, illetve egyénileg, a barlang pénztárában megvásárolható, vagy a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság honlapjáról (www.ddnp.hu) letölthető vezetőfüzet segítségével járható be.

ABALIGETI-BARLANG ÉS DENEVÉRMÚZEUM 7678 Abaliget

Barlangi túra időtartama: kb. 50 perc
Információ, bejelentkezés csoportoknak: 72/498-766

A barlangot üzemelteti:
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság
7625 Pécs, Tettye tér 9.
Tel.: 72/517-200
E-mail: dunadrava@ddnp.hu
www.ddnp.hu

Felelős kiadó:
Závoczky Szabolcs igazgató,
DUNA-DRÁVA NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

Minden jog fenntartva!

Interreg

Európai Regionális Fejlesztési Alap

EURÓPAI UNIÓ

Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum

Abaligeti-barlang

A Mecsek egyik legismertebb és legnépszerűbb természeti látnivalója a különleges formakincséről, cseppköveiről híres Abaligeti-barlang. A több mint 1750 m összhosszúságban feltárt, 48,7 m függőleges kiterjedésű barlang a Mecsek hegység leghosszabban feltárt járatrendszere. Az Abaligeti-barlang 1941 óta védett, 1982-től pedig fokozott védelmet élvező természeti érték. A barlangrendszer FÖLDTANI felépítése egyszerű, nagyobb része a mintegy 240 millió éves triász időszi anizuszi szürke mészkőben alakult ki, a Ny-i 2. sz. oldalág végének befoglaló kőzete ettől eltérően konglomerátum.

A barlang 466 m hosszú, átlagosan 3 m magas és 2 m széles főágát a vízfolyás egy É-D irányú szerkezeti törésvonal mentén alakította ki. A bejárat és a végponti szifon között mintegy 3,5 m szintemelkedés tapasztalható. A főfolyosóból nyíló három oldalág szűk, nehezen járható.

Az Abaligeti-barlang állandó vízfolyását a bejáratától D-re, a Viganvári-völgyben található aktív víznyelők táplálják. A rendszer teljes vízgyűjtő területe 6,37 km², melynek 35%-anem karsztos területen fekszik. A barlangi patak átlagos vízhozama 100-150 l/perc, mely nagy esőzések után percnként 10-15 ezer literre is megnövekedhet. A patak hossza 517 m, vízének átlagos hőmérséklete 10,3 °C.

A barlang elsősorban a patak munkája nyomán keletkezett oldásos és kopásos formakincséről nevezetes, azonban a járat mentén több helyen előfordulnak cseppkövek is. A legtöbb és leglátványosabb cseppkőképződmény a Nagyteremben figyelhető meg. A járósíntet több helyen hatalmas, a szálkőzetből kiszakadt sziklatömbök tagolják. A patak környezetének egyes szakaszait fekete, mangános bekérgeződés borítja.

A barlang átlaghőmérséklete 12,6 °C, jelentősebb hőingadozás csak a bejáratától 40-50 m távolságig észlelhető. A levegő relatív páratartalma 97%, a légáramlás csekély. A levegő páratartalma, valamint a benne található gyulladáscsökkentő kalcium-ionok a légúti, allergiás és asztmatikus betegségekben szenvedők gyógyulását segítik.

AKIÉPÍTÉSEK a XIX. sz. eleje óta látogatott barlang természetes állapotát nagymértékben megváltoztatták. Bevezető szakaszán az első járattágításokat 1833-ban végezték. Jelentősebb átalakításra 1884-ben került sor. A barlang tényleges kiépítése – járda, lépcsők, korlátok és elektromos világítás kialakításával – 1957-ben történt meg. Rekonstrukció, korszerűsítés 2001-ben, majd 2017-ben zajlott.

A barlang ÉLŐVILÁGA viszonylag gazdag, a kutatások során több mint 250 állatfaj jelenlétét mutatták ki. A barlangban legnagyobb példányszámban a denevérek fordulnak elő. Ízeltlábúakra vadásznak éjszakánként, főként a barlang előtti tó fölött körözve, az embert elkerülők. Leggyakoribb fajok: nagy patkósdenevér, vízidenevér, tavi denevér, horgasszűrű denevér, kis patkósdenevér. A barlangban a speciális körülményekhez alkalmazkodott puhatestűek, gyűrűs- és örvényférgék, ízeltlábúak fordulnak elő. Jellemző állatfajok: vak víziászka, magyar vakcsiga, vakbolharák, barlangi keresztspók. A barlang rendszeres gerinces látogatói a békák, rókák, nyestek, vidrák, pelék, melyek a rácsos kapun keresztül tudnak közlekedni.

A növényvilág csak a világítás hatására kialakult lámpafiórával – mohák, páfrányok – képviselteti magát, melynek térhódítását tisztítással, illetve napjainkban a korszerűbb világítási technikával lehet visszaszorítani.

Denevérmúzeum

A denevérek több ezer éve foglalkoztatják az emberek fantáziáját, de az eltérő kultúrák a világ különböző részein teljesen más módon viszonyulnak hozzájuk. A keleti világrészben pozitív szerepet tölt be a denevér, gyakran jelenik meg festményeken, faragványokon, mint szerencsét hozó, misztikus lény. Ezzel szemben Európában és a keresztény kultúrkörben mindig is a rossz és a gonosz megtestesítője volt, így nem meglepő, hogy a sok babona és tévhit még napjainkban is rányomja bélyegét az emberek denevérekhez való viszonyára.

A sarkvidékek kivételével mindenütt élnek denevérek. Mintegy 1000 fajuk ismert, ebből Európában 38 fordul elő rendszeresen. Hazánkban 28 faj él, melyek mindegyike – közöttük 8 faj fokozottan is – védett.

Az abaligeti Denevérmúzeumot 2004-ben a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hozta létre. A Green Baranja INTERREG pályázat segítségével 2019-ben teljes megújuláson esett át a múzeum épülete, és benne a denevérek életét bemutató kiállítás, amely informatikai alapú interaktív eszközökkel, installációkkal segíti a denevérek titokzatos, egyesek számára félelmetesnek tűnő világának megismerését. A múzeumban új, denevér-monitorozásra alkalmas eszközcsomag is megtalálható. Bízunk abban, hogy a múzeum ismeretanyagának áttanulmányozása segít a tévhitnek, és a denevérekkel szemben esetlegesen meglévő ellenszenv legyőzésében.

A 2019-ben megújult Denevérmúzeumban a látogatók egy kalandos séta közben – háztetők fölött, udvarban, műhelyben járva – gyűjthetnek sok esetben meghökkentő ismereteket a denevérekről. Látványos, interaktív, gondolkodásra készítő installációk mutatják be többek között az ember és a denevér testfelépítése közötti hasonlóságot, a repülő emlősök táplálkozását és élőhelyeit, a világon előforduló denevérfajok jellemzőit. Nem kevésbé titokzatos a denevérek tájékozódása, erről is sok „titkot” árul el a múzeum. *Ízelítőül bemutatjuk a kiállítás néhány elemét.*

DE MIT IS ESZNEK A DENEVÉREK?

1. ROVAROK

A föld denevérei nagyon sokféle ételforrást tudnak hasznosítani, de jellemző, hogy egy faj általában egyféle eledelet fogyaszt. Az európai fajok például kizárólag rovarokat fogyasztanak. Ez a hisedenevér fajok többségére jellemző. Mindentlább éjjel repülő rovarokat esznek, de vannak fajok amelyek a földön mászó bogarakat is vadásznak. Emiatt nagyon hasznosak számláknál, mert nem csak úgy léphetnek be az épületbe, hanem a saját testükhöz felül megeshik rovarokból egyetlen éjszaka alatt.

A legnagyobb hazai kolóniák (7-10 000 példány) rovarfogyasztása a nyári szezonban éri el a 2-3 tonnát is! Az USA-ban viszont vannak athena denevértörzsek, amelyek egy nyáron akár 6000 tonna rovar is megeshnek. A hisedenevérek vadászata során ultrahanggal tájékozódnak.

Méretetlen hasznuk miatt a denevéreket az emlősökkel közeli elsőként, 1901-ben nyilvánították védetté Magyarországon.

PALACSINTA-INDEX KISZÁMÍTÁSA

Aharod tudni, mennyi palacsintát kellene megenned, ha úgy aharnál repülni, mint egy mecsehi törpedenevér?

Nézd, ő az!

Mindössze 5 grammos, a szíve több mint 800-at ver percnél, amióh repül. Ehhez bizony soh halória kell, és ez a his csibész nagyon falón!

1000 szűnyogot

is képes megenni egyetlen éjszaka alatt. Ez a testsúlyának a fele.

?

Ha ezt átszámítjuk palacsintára, mit gondolsz, hány darabot kell megenned, hogy megfeleljen ennek a mennyiségnek?

3. NEKTÁR

Soh faj egészen eltérő módon alkalmazkodott a táplálékához. Ennek jó példái a nektáriv denevérek, melyek rendkívül hosszú, vékony, szívacszerű nyelvvel szívogatják ki a tölcéses virágok mélyéről a nektárt.

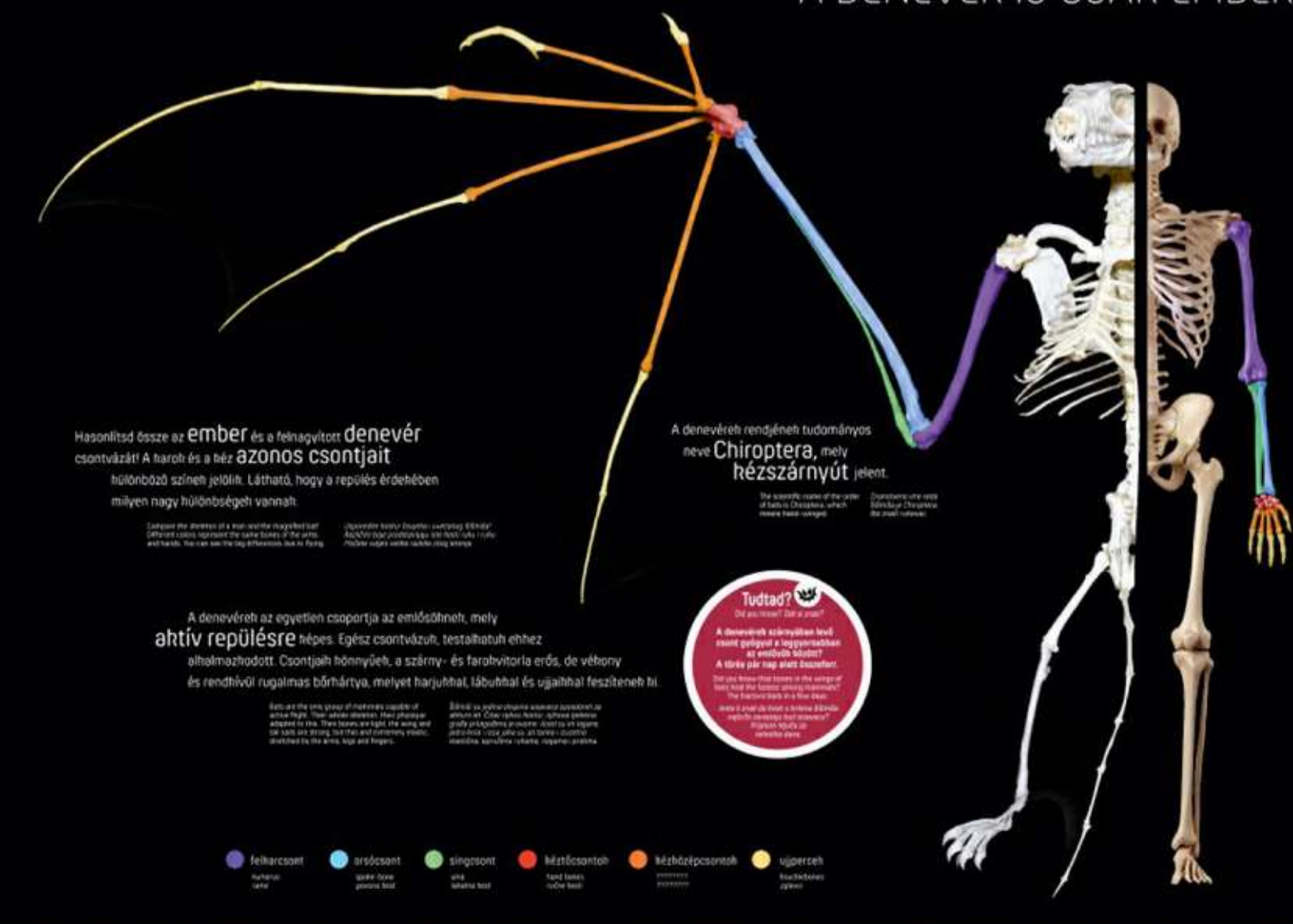
Ők az éjszaka holdjéi. Ahogy virágról virágra szállnak, nektárivás közben beporozzák a virágokat. Soh virág csak éjjel nyílik és évmilliók alatt annyira idomult a denevérekhez, hogy más állat nem tudja beporozni.

Ha valaki széptudás az evolúcióval szemben, úgy is felfoghatja, hogy őh egész egyszerűen egymásnak vannak teremtve.

Csak a trópusi-szubtrópusi vidékeken fordulnak elő.

"A DENEVÉR IS CSAK EMBER"

Hasonlítsd össze az ember és a hisedenevér csontvázait! A hasonlóságok bizonyítják, hogy a denevérek és az emberek közötti rokonság mélyebb, mint gondolnád. Látványos, hogy a repülés érdekében milyen nagy hasonlóságok vannak.

Érdemes látni, hogy a hisedenevér repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedése mennyire hasonlít az emberkéhez.

A denevérek az egyetlen csoportja az emlősöknek, melyek a repüléshez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

A denevérek repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

A denevérek repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

A denevérek repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

A denevérek repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

A denevérek repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

A denevérek repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

A denevérek repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

A denevérek repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

A denevérek repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

A denevérek repüléséhez szükséges izmok és csontok elhelyezkedését tekintve a legközelebb állnak az emberkéhez.

• Repüléshez szükséges izmok

• Repüléshez szükséges csontok

• Repüléshez szükséges izmok

• Repüléshez szükséges csontok

• Repüléshez szükséges izmok

• Repüléshez szükséges csontok

• Repüléshez szükséges izmok

• Repüléshez szükséges csontok